

Endavant

Número 34, desembre del 1994

Portaveu dels Socialistes de Catalunya

EDITORIAL

Sobre els pressupostos de la Generalitat per a 1995

Aquest dies s'han aprovat els pressupostos de la Generalitat per a 1995. Enguany, aquest tràmit anual s'ha vist acompanyat per una novetat política: per primera vegada des del 1980, el PSC ha retirat la seva tradicional esmena a la totalitat i ha arribat a un cert acord pressupostari amb l'actual Consell Executiu. I diem un "cert acord" perquè, això no obstant, la nova situació d'enguany no ha impedit pas que el PSC continués essent el grup de l'oposició al Parlament que ha presentat un major nombre d'esmenes parcials.

El canvi d'actitud del PSC -que, lògicament, ha cridat l'atenció dels analistes i dels mitjans d'informació- té el seu origen en un canvi d'actitud de CiU, que enguany ha acceptat algunes propostes socialistes que són importants i que en els anys anteriors havien estat rebutjades per l'actual majoria absoluta. En aquest sentit, cal dir que els acords són realment significatius: creació d'un fons de cooperació municipal, acceptació del contracte programa del transport de Barcelona, creació d'un consell per supervisar les empreses públiques de la Generalitat, creació d'un consell assessor de l'Institut Català de Finances, acords diversos en temes sectorials, etc. etc.

Però encara és més significativa, sens dubte, la dinàmica que s'ha creat en la política catalana. Una dinàmica a què s'ha trobat forçada la coalició de CiU a causa dels darrers escàndols que l'afecten d'una manera directa, però que s'ha vist indiscutiblement afavorida pel clima polític existent a nivell d'Estat -amb l'acord PSOE i CiU- i per una altra circumstància que, ara i aquí, ens interessa posar en relleu: el desig del nostre partit d'aprofundir en una voluntat de recerca d'acords que afavoreixin l'estabilitat política. I és que, en un moment de radicalització sense límits de la vida política per part del PP i d'IU-IC, l'estabilitat i el diàleg constitueixen sens dubte una prioritat de primer ordre per al país.

SUMARI

-
- 2-3 **Sobre la dimissió de Cullell**
per Higin Clotas
-
- 4 **Les eleccions sindicals agràries**
per Ramon Vilalta
-
- 5 **Veo-veo**
Els/Les intel·lectuals
per Ma. Lluïsa Penelas
- Europa a l'abast de la mà**
Eixamplar Europa
per Joan Cornet
-
- 6-7 **Què cal fer amb els consells comarcals**
per Joan Ganyet
-
- 8-9 **La regulació de les parelles de fet**
per Joan M. Abelló
-
- 10 **La violència en els menors**
per Rosa Barenys
-
- 11 **Temps de lectura**
-
- 12 **Reprendre la iniciativa política**
per Joan Marcet

Posició del grup parlamentari

Sobre la dimissió de Cullell

La dimissió recent de Josep M. Cullell, antic conseller de Política Territorial i Obres Públiques, ha ocupat bona part de les informacions i anàlisis polítiques de les darreres setmanes, com no podia ser d'altra manera. La transcendència del fet, els motius concrets que van provocar la dimissió i el context tèrbol que acompanya la gestió de l'actual govern de la Generalitat -amb els casos Planasdamunt i de la Rosa, també recents- expliquen aquest interès informatiu.

Com a complement de tots els elements que durant aquestes setmanes van ser posats damunt la taula, i per conèixer en síntesi la posició dels socialistes davant aquest cas, transcrivim a continuació la part essencial de la intervenció que va fer Higiní Clotas, portaveu del grup socialista al Parlament, el dia de la compareixença i dimissió de Cullell davant la cambra catalana. El text té, lògicament, les característiques d'una intervenció oral que hem respectat.

El conseller de Política Territorial, senyor Cullell, ha comparegut a iniciativa pròpia davant d'aquesta Cambra en un acte de coratge i de dignitat política i de respecte encomiable al Parlament -la institució que representa el poble de Catalunya-, per tal de donar explicacions, i al mateix temps anunciar la seva irrevocable dimissió, arran de les informacions aparegudes en algun mitjà de comunicació en relació amb unes gravacions on se li atribueixen suposadament unes converses. Nosaltres, per cert, rebutgem com a antidemocràtics uns procediments que ratllen la sanció penal i que l'honorable senyor conseller sap -i ho saben els senyors i les senyores diputades- que són procediments emprats a Catalunya i fora de Catalunya.

(...) Però malgrat això, assistim a uns fets de molt major calat -ho han dit altres interlocutors-: assistim, crec, a la fi d'un model de fer política. És cert que massa anys de majoria absoluta poden conduir a situacions complicades com la present, que avui protagonitza el conseller Cullell, amb una decisió dura, dolorosa, que l'honora, necessària fins i tot per als objectius que el senyor Cullell ens ha explicat que pretén aconseguir sense el pes d'aquest càrrec, decisió que crec que hauria hagut de produir-se abans, senyor conseller.

El conseller presenta la seva dimissió fent un acte d'assumpció

de responsabilitats per uns actes concrets, però també com a fruit d'un clima polític i empès per unes circumstàncies. I avui ha comparegut aquí amb l'objectiu -així ens ho ha dit- de donar tranquil·litat a aquesta cambra i a aquests diputats i salvaguardar la seva honorabilitat. Doncs bé, senyor conseller, jo li haig de dir que moltes de les explicacions que vostè ens ha donat, que són difícils i són incòmodes, ens han tranquil·litzat, i creiem que és un acte de coratge i de valentia.

Però aquesta decisió en cap cas ni resol ni exemplifica els problemes de fons. Aquest és un problema concret, però són molts altres els problemes que tenim al davant. Jo voldria recordar que, des de la primera legislatura, el grup socialista i el conjunt de l'oposició han anat posant de manifest la seva preocupació per polítiques concretes al voltant de temes com la CARIC, com la política del joc, com Casinos, com l'Institut Ca-

talà de Finances i el cas Planasdamunt, així com l'intervencionisme sobre l'administració local -per exemple, amb la ingerència des de la direcció general d'Urbanisme, que ha retallat autonomia als ajuntaments, de vegades d'una manera il·legal, com s'ha demostrat i com aviat es pot tornar a demostrar. Ho hem fet, el grup socialista, amb lleialtat, sense dissimular els fets, sense silenciar els desacords.

I també vull dir, senyor conseller, que, quan veiem que fracassen determinats aspectes importants de la gestió del govern de la Generalitat, el grup socialista no se n'alegra. Ens sentim obligats, per la nostra responsabilitat com a partit d'ampli suport popular a Catalunya, com a partit de govern també a Catalunya, a ser plenament responsables quan alguns aspectes importants de la política del govern no van bé. I és que aquesta és la política d'oposició que fem: no caurem mai en la política d'erosió que, per exem-

ple, en una cambra parlamentària no gaire llunyana s'observa amb regularitat per part d'altres grups.

Un estil esgotat

Estem parlant d'un model de fer política que creiem que s'ha esgotat. El govern de la Generalitat ha subordinat les seves polítiques, les seves obres, en ocasions les seves subvencions, a una actitud de submissió per part d'altres administracions, sobretot de les municipals. El nostre discurs, en canvi, ha estat sempre que cal un nou model, basat en la cooperació entre les administracions. I -ho repeteixo- la limitació de l'autonomia municipal, que s'ha fet evident des de la direcció general d'Urbanisme -que ha controlat les petites coses de l'urbanisme municipal i ha tolerat i donat ordenament administratiu a les grans operacions que han aparegut en zones comercials, en requalificacions contra el criteri municipal o en

Assistim
a la fi
d'un model
de fer política

requalificacions de zones protegides-, creiem que és el canvi copernicà que s'ha de produir a la vista d'aquest esgotament d'un model polític.

Aquesta actuació, difícil, complexa, confusa, entre l'equilibri d'actuació en la frontera del sector públic i del sector privat, aquestes polítiques són les que des del grup socialista hem posat de manifest i hem denunciat en moltes ocasions, amb la voluntat de contribuir a superar-ho.

I he de lamentar que mai no s'han tingut ni l'agilitat ni els reflexos suficients des del govern de la Generalitat per esvaïr els dubtes, i les qüestions s'han ventilat massa sovint amb l'aplicació automàtica de les majories absolutes. Crec que s'ha fet una utilització errònia de les majories absolutes. Avui sembla que tot això haurà de canviar.

En aquest sentit, s'ha recordat no fa gaire el debat d'orientació política general, en el qual, i en un dels temes cabdals que avui preocupen l'opinió pública -les relacions existents entre el grup financer De la Rosa i el Consell Executiu de la Generalitat-, ja es va donar mostra, per part del govern i de la majoria que li dóna suport, d'un canvi d'actitud.

Efectivament, es varen aprovar diferents resolucions -set del grup socialista, si no ho recordo malament- que han donat peu que aquest debat prossegueixi i que poguem esbrinar amb total claredat quins són els aspectes que han relacionat el govern de la Generalitat i la seva gestió pública amb el grup financer De la Rosa. Que lluny estem, doncs, de tan sols fa dos anys, quan, també en un debat d'orientació política general, el president de la Generalitat va començar la seva intervenció -ho recordaran les senyores i els senyors diputats, també probablement els mitjans de comunicació- dient: "Anuncio a l'oposició que no els acceptarem cap proposta de re-

solució". Sembla, doncs, afortunadament, que aquesta actitud haurà de canviar.

Però és lamentable que aquesta conducta del govern no hagi canviat fruit del diàleg amb l'oposició, sinó que s'hagi produït per la pressió d'uns procediments que rebutgem rotundament i, també, per la pressió dels mitjans de comunicació i d'amplíssims sectors socials que han obligat a reconsiderar una actitud absolutament equivocada.

Cal un canvi de timó

El restabliment de la confiança dels ciutadans en el govern de Catalunya i en la presidència de la Generalitat és per al PSC una exigència i una prioritat democràtica, i només s'aconseguirà amb un compromís públic dels partits i del Parlament i del govern de la Generalitat per una total transparència en l'actuació, per una separació clara, nítida, entre allò públic i allò privat, i amb un canvi de rumb -si convé un canvi de tripulació- que superi la idea d'un govern ineficaç a l'hora d'actuar coordinadament contra les castàstrofes, d'un govern que no resol amb suficient diligència els escàndols financers, d'un govern que restableixi el diàleg i la cooperació amb la societat i els grups parlamentaris.

I creiem que encara hi ha solució. S'han d'adoptar mesures contundents. Cal més diàleg: més diàleg amb les forces de l'oposició que representem el poble de Cata-

Volem una Generalitat amb un prestigi reconegut

lunya. Cal també major dedicació al Parlament de Catalunya. Cal la lluita de les forces democràtiques contra els especuladors de l'erosió política, i aquests els trobem per tot arreu. Cal una exigència de transparència i d'informació en l'acció pública. Cal evitar la prepotència. Cal traslluir la imatge d'una unitat ferma, dura, contundent, inapel·lable contra la corrupció. Calen gestos com el del senyor Cullerell, que creiem que són necessaris. Cal cercar el consens de les forces polítiques. Cal garantir el servei públic dels mitjans de comunicació públics amb una política que reflecteixi la pluralitat i la informació objectives. Cal, en definitiva, un cop de timó.

El PSC i el grup socialistes s'han ofert, al llarg de catorze anys de legislatura, des del 1980, a una política institucional de desenvolupament institucional i de representació dels interessos de tot el poble de Catalunya, i en un moment més delicat, com el d'avui, ho tornem a fer. En un moment d'exigència pública de moralitat i

regeneració ètica de la política, cal una gestió nítida i transparent en les actuacions públiques i personals, de manera que no plantegin cap dubte a la ciutadania.

L'opinió pública no vol trencar el lligam de confiança que ha d'existir necessàriament entre governants i governats. Per això la dimissió avui del conseller Cullerell és coherent i, encara que ha d'anar acompanyada per molts altres actes que hem estat reclamant, pot ajudar i ajudarà sense cap mena de dubte a orientar el camí per restablir aquest clima de confiança. Una dimissió coherent, senyor conseller, tot i essent dolorosa, tot i essent duríssima, reforça aquells qui l'emprenen.

Ho repeteixo: cal aquest canvi d'estil polític que, sens dubte, el govern de la Generalitat està obligat a emprendre. I per recuperar aquesta credibilitat i aquesta confiança, el grup socialista i el PSC ofereixen la seva contribució, la seva col·laboració i la seva disposició a aconseguir-la. Creiem que això és una prioritat i una exigència democràtica.

I acabaré, senyora presidenta, amb les paraules finals, també, del president del meu grup, Raimon Obiols, en el debat d'orientació política general: "*Volem una Generalitat amb un prestigi reconegut, volem l'aprofundiment de l'autogovern de Catalunya, volem a Catalunya un govern que treballi bé per millorar la situació concreta dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya, les seves condicions de vida, les seves condicions de treball, el futur dels seus fills, que vol dir el futur del nostre país, el futur de Catalunya*".

HIGINI CLOTAS I CIERCO

Mai no s'han tingut ni l'agilitat ni els reflexos suficients des del govern de la Generalitat per esvaïr els dubtes

Victòria clara de la Unió de Pagesos

Les eleccions sindicals agràries

Han passat setze anys d'espera i de reivindicació, des d'aquella primera i llunyana elecció sindical de les cambres agràries de l'any 1978, quan la precarietat democràtica del període pre-constitucional permetia poca cosa més que unes estructures representatives agràries difícilment homologables des del punt de vista d'una mínima normalitat democràtica. Ara, per fi, i amb l'elecció a Catalunya d'unes noves cambres, el passat 27 de novembre, ha arribat l'hora de la veritat del sindicalisme agrari català, ha arribat l'hora de conèixer la representativitat de les diverses organitzacions agràries a través d'unes normes legals -ara sí- plenament democràtiques i àmpliament assumides.

L'article que segueix, del qual és autor el coordinador de l'àrea de política rural del PSC, fou escrit pocs dies abans de la celebració de les eleccions i de la consegüent victòria, per amplíssima majoria, de la Unió de Pagesos.

Les eleccions s'han fet d'acord amb la llei de Cambres Agràries, que fou aprovada pel Parlament de Catalunya el 28 de desembre de l'any passat, amb un ampli consens de totes les forces polítiques parlamentàries i sindicals.

Aquesta llei parteix d'una concepció totalment diferent de la del govern de la UCD de l'any 1978, que pretenia crear a cada municipi una mena de contrapoder al respectiu ajuntament. Aquell intent fou rebutjat per la immensa majoria de la pagesia de Catalunya que, seguint la consigna de la Unió de Pagesos, va boicotejar-ne l'elecció. El resultat fou, d'una banda, l'existència d'unes cambres agràries totalment deslegitimades des del punt de vista representatiu i, de l'altra, l'inici d'un llarg procés de reivindicació de la transferència de les cambres a la Generalitat i, durant molt temps, de la seva posterior dissolució, un cop transferides.

Mentrestant, durant tots aquests anys, s'ha mantingut una situació de confusió total pel que fa a la representativitat que cadascú tenia per negociar amb l'administració, de tal manera que aquesta representativitat s'ha atorgat, indistintament, a les diverses organitzacions legalitzades, amb independència de la seva afiliació o de qualsevol altre indicador d'activitat o de representació.

Des del punt de vista legislatiu, la creació de les primeres cambres agràries a Espanya data de l'any 1890. En un principi, foren considerades associacions voluntàries per a la defensa dels interessos dels pagesos associats. Després de diverses modificacions legislatives durant tota la primera part del segle XX -en què es va anar alternant el caràcter de pertinença voluntària o obligatòria-, foren incorporades pel franquisme, l'any 1939, a l'organització sindical del règim i van desembocar en les "Hermanades Sindicales de Labradores y Ganaderos".

El 1977 es va recuperar el concepte de *cambra agrària* i se'n van convocar eleccions, que foren totalment rebutjades a Catalunya i en

alguna altra regió espanyola. L'any 1985, el Parlament de Catalunya va elaborar una primera Llei de Cambres, però fou impugnada davant el Tribunal Constitucional. El govern central n'elaborà una altra, el 1986, que en regulava les bases generals: també fou impugnada. Després de les corresponents sentències del Tribunal Constitucional -que va clarificar-ne el marc general i va considerar-les com a associacions voluntàries-, després de l'adequació de la Llei de Bases estatal a la doctrina del Tribunal i després de la posterior transferència a la Generalitat de la competència en matèria de cambres agràries, el Parlament de Catalunya va elaborar i aprovar la llei actual.

Aquesta llei considera les cambres agràries de Catalunya com a corporacions de dret públic amb personalitat jurídica pròpia per al compliment de llurs finalitats. Suprimeix les nou-centes cambres locals existents fins ara i en crea solament quatre, una a cadascuna de les circumscripcions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona. Els assigna com a funcions les de consulta i col.laboració amb l'administració pública, l'exercici de les funcions delegades que els vulgui encarregar el departament d'Agricultura i l'administració dels seus propis recursos i patrimoni.

Cadascuna de les quatre cambres està formada per 25 membres, que són elegits mitjançant llistes tancades i criteris de proporcionalitat. En són electors i elegibles els pagesos i ramaders en actiu que estiguin donats d'alta en el règim especial agrari o bé cotitzin com a autònoms. Les cambres no podran exercir cap mena d'activitat mercantil o comercial, ni aquelles que corresponguin als ajuntaments, i no tindran caràcter representatiu ni negociador, que queda reservat als sindicats.

Malgrat haver-hi a Catalunya 113.000 explotacions, i després d'un llarg procés d'elaboració censal, s'ha acordat de reconèixer un total de 52.000 electors que reuneixen les condicions descrites (19.000 corresponen a

Lleida, 14.000 a Tarragona, 10.000 a Barcelona i 9.000 a Girona). Pel que fa a les candidatures, s'han presentat les tres mateixes a cadascuna de les circumscripcions. Són la Unió de Pagesos, l'Institut Català de Sant Isidre-ASA-JA i una coalició formada per Ramaders i Pagesos de Catalunya-Consorci Forestal de Catalunya-Associació d'Empresaris Agraris de Lleida. A efectes de negociació amb l'administració es consideren representatius a nivell de cada circumscripció els qui hi obtinguin un 15% dels vots i representatius a nivell nacional els qui obtinguin un 10% del total.

Durant els mesos previs al procés electoral, l'atenció s'ha centrat en la destinació del patrimoni de les 900 cambres locals que s'extingeixen, un patrimoni de centenars de locals valorats en milers de milions de pessetes. La llei preveu que la Generalitat els assigni a ajuntaments, cooperatives o altres entitats, sempre preservant, però, una aplicació a finalitats i serveis d'interès general agrari. Per determinar aquestes destinacions cal, a més, escoltar els representants de les entitats afectades, les organitzacions professionals agràries i els mateixos ajuntaments.

Ara, amb la constitució de les noves quatre cambres agràries territorials, es tanca un llarg període caracteritzat per la confusió en la representativitat de les organitzacions agràries, precisament en un temps en què s'ha produït una forta reconversió en el camp català i en què era més necessari que mai poder escoltar la veu del sector a fi de poder-hi negociar els aspectes més traumàtics i conflictius. Per això, resulta tan difícil justificar l'actitud d'una administració que ha demorat tant -i tan injustificadament- el moment de resoldre la situació.

Per això mateix, en nom de la comissió executiva del PSC i de la meua pròpia responsabilitat parlamentària, vull adreçar aquestes darreres paraules -com ho vaig fer des de la mateixa tribuna del Parlament el dia de l'aprovació de la Llei- a tots aquells sindicalistes pagesos que han esmerçat tantes il.lusions i tantes energies en aquest llarg procés de reivindicació dels seus drets, per agrair-los la seva tenacitat i encoratjar-los a continuar treballant pel futur de la pagesia de Catalunya.

RAMON VILALTA I OLIVA

Europa a l'abast de la mà

Eixamplar Europa

Aquests dies he hagut d'anar a Estocolm, Oslo, Viena i Hèlsinki. Viatges ràpids i curts. Es tracta de fer els preparatius per a l'entrada dels nous diputats al Parlament europeu. Una tasca ben interessant. Aquests països s'estrenaran a partir del mes de gener del 1995 (si l'acord de pesca va endavant, car a hores d'ara tot depèn de la decisió del consell de ministres enfront de la posició del Parlament espanyol). En el moment en què escric, tampoc no està clar encara què passarà amb el referèndum a Noruega.

Vaig ser a Estocolm just tres dies abans del seu referèndum. El país vivia en un estat d'excitació poc freqüent en aquells indrets. Pendants de les enquestes, no les tenien totes. A la fi les coses van anar pel bon camí. A mi em va impressionar la forma de portar la campanya. El Partit Socialdemòcrata Suec estava dividit entre el sí i el no. Solució: el Partit no feia campanya oficial. Es van subvencionar per parts iguals els partidaris del sí i del no i cadascú es va organitzar a la seva manera.

A Noruega les coses semblaven més complicades. Una part de la població s'havia decidit pel no, i amb una militància ben activa. Els partidaris del sí, esperaven el que passaria amb els seus veïns suecs. En general, però, el clima era de pessimisme. En tot cas més que un "no" a la Unió Europea més aviat semblava un "sí" a continuar com abans. A ser un món a part, amb una cultura ben diferenciada i fortament arrelada a l'estil de viure nòrdic. Com un crit desesperat per no perdre el seu fil de la història.

Jo no sé, doncs, a hores d'ara, què passarà amb els noruecs. Però haig de dir que, si guanya el "no", ho entendria molt bé. Com també entenc el "sí" tan ajustat dels suecs. El panorama europeu no és que sigui d'allò tan engrescador. La batalla de Maastrich ha deixat molts ferits arreu. La forma de viure i de treballar en el continent els deixa una mica espantats. A ells, que estan acostumats als llargs i freds hiverns, a viure sota la disciplina protestant, a ser autosuficients, no els fa gràcia l'aventura europea.

Àustria, per la seva banda, viu uns moments difícils. Les onades d'immigrants clandestins provinents del països del centre i de l'est d'Europa els ha trasbalsat. L'extrema dreta, amb un 12% de vots, ha fet canviar el panorama força estable de la política del país. D'un país neutral i benestant s'han trobat en una situació que no és fàcil de gestionar. Potser per això la seva entrada a la Unió Europea sembla molt més segura.

He de dir que estic convençut que l'entrada d'aquest països farà donar un tomb a la política europea. La seva cultura política, la seva visió de la societat i el seu sentit de la democràcia no poden fer més que enriquir la Unió.

En tot cas, el fet que jo (un català!) sigui el responsable de coordinar l'entrada dels nous diputats socialistes d'aquests quatre països al Parlament Europeu, em fa un cert respecte. Sobretot quan nosaltres, pels anys setanta, admiràvem i predicàvem la socialdemocràcia nòrdica i el model austríac. Mai no m'ho hauria imaginat en aquella època en què teníem prou feina a córrer darrere la policia i a fer anar els ciclostils. Ara, com a europeu i com a socialista, els puc dir: benvinguts!

JOAN CORNET I PRAT

Veo, veo

Els/Les intel·lectuals

El desastre electoral dels demòcrates el passat 8 de novembre ha acabat amb el seu predomini al Congrés dels EEUU. Ha estat una *debâcle* per al partit, a més d'una derrota personal de Clinton. Fóra molt interessant d'analitzar totes les causes que s'han conjuminat per produir aquest resultat, i de fet molts analistes ho estan fent. Sempre podem aprendre alguna cosa de l'experiència dels altres, no tant el que es pot fer com el que no es pot fer mai. Barbara P. Solomon apuntava a *El País* del 17 de novembre diverses raons que expliquen l'ensulsiada demòcrata. Algunes tenen a veure exclusivament amb les característiques del sistema polític nord-americà. D'altres, en canvi, ens donen matèria de reflexió també a aquesta banda de l'Atlàntic. Vull referir-me a un dels temes que ella planteja, el de la relació dels partits amb les ments pensants, els intel·lectuals.

"... Els demòcrates s'havien anat tornant mandrosos. L'hivern passat vaig trobar-me assistint cada cop amb més freqüència a reunions d'estudi en el Harvard Club, reunions organitzades per institucions conservadores com el Manhattan Institute de New York. Puc no haver estat d'acord amb moltes de les conclusions formulades, però totes les ments pensants de Nova York eren allí. Mentrestant, els demòcrates dormien", explica Solomon. I afegeix: "És perillós d'adormir-se quan es tenen enemics que es consideren marginats, especialment quan precisament aquests enemics són rics, poderosos i delerosos de posseir allò que tu dones per establert".

Els partits de l'esquerra necessiten de les ments pensants com els éssers vius necessiten l'oxigen per respirar. Els homes i les dones que distingim amb el nom d'intel·lectuals són aquells que veuen sempre més ençà i més enllà de l'anècdota de l'episodi present, que arrelen el seu pensament en les capes més profundes de la història humana i que poden percebre amb claredat les grans línies de força que impulsen els moviments polítics i les fases de regressió que, inadvertidament, esperen a l'aguait.

Aquests intel·lectuals poden ser dins el partit, i llavors s'han de cuidar com els homes primitius tenien cura del foc, perquè la seva flama no s'extingís. O poden ser fora del partit, i en aquest cas s'haurien de mantenir en una proximitat crítica, cultivant i sovintejant un contacte del qual es poden esperar elements valuosos per animar els projectes polítics, per donar forma a les accions empreses, per esmenar pràctiques errònies.

"Les accions sense contingut idealista perden la seva potència quan la situació que les genera deixa de ser vàlida. No és d'esperar que una sèrie d'accions pragmàtiques, sense connexió per manca de visió de continuïtat, sostingui un moviment a llarg termini". Són paraules d'Aung San Suu Kyi, extretes del seu assaig *La vida intel·lectual en Birmania*. La realitat desautoritza sempre aquelles forces que no saben mantenir l'espai i l'ambient adequat per a la funció dels intel·lectuals, ni, en conseqüència, la tensió ideològica que els temps i les circumstàncies demanen.

M. LLUÏSA PENELAS

Set anys

Què cal fer amb els

Diversos fets d'actualitat han promogut un cert debat sobre el paper actual dels consells comarcals. D'una banda, s'han celebrat a la Seu d'Urgell unes jornades organitzades per la Federació de Municipis precisament amb el títol "Comarques i Municipis". D'altra banda, la mateixa Federació acaba d'editar el primer estudi sistemàtic sobre el funcionament, l'activitat i les finances de l'administració comarcal. Finalment, el grup parlamentari socialista va defensar fa poques setmanes una proposició de llei de modificació de la Llei sobre l'organització comarcal de Catalunya.

Dissortadament, la darrera iniciativa esmentada no va prosperar perquè CiU va votar en contra de la presa en consideració de la proposició de llei socialista. Tanmateix, el problema subsisteix i els arguments continuen essent plenament vàlids. És per això que transcrivim -tot respectant el seu caràcter oral- la intervenció que va fer davant del Ple en Joan Ganyet, diputat socialista i alcalde de la Seu d'Urgell.

La història dels consells comarcals arrenca de fet l'any 1936, quan la Generalitat republicana estableix la divisió comarcal, que va esdevenir una referència mítica en els anys de la dictadura i de la transició democràtica. El Congrés de Cultura Catalana va fer seu aquell patrimoni comú del catalanisme polític i va reivindicar-ne l'actualització quan les circumstàncies fossin favorables. L'any 1987, el Parlament aprovà la Llei 6, de 4 d'abril, sobre l'organització comarcal de Catalunya, sense consens de les forces polítiques, en el marc polèmic de les lleis d'organització territorial.

El cicle bíblic dels set anys -any 1980, constitució del Parlament; any 1987, llei comarcal; ara, any 1994- ens impel·leix ineluctablement a fer-ne un balanç. Set anys de marge és un període suficient per assajar-ne un balanç objectiu, per assenyalar els pros i els contres d'un nou nivell d'administració local en el ja dens i a cops inextricable bosc de

l'administració pública del nostre país, una faramalla que sovint no entenen ni els mateixos administrats.

Essent dues les funcions bàsiques de l'administració local -la representació política dels ciutadans i la prestació de serveis públics-, caldrà analitzar si els consells comarcals dissenyats per aquesta llei -no consensuada, ho recordo- han aportat dinàmiques, positives o no, al conjunt de la societat catalana des de les dues perspectives esmentades.

Balanç dels consells comarcals

Ja els avanço que el balanç, segons el nostre prisma, és molt més obscur que no pas clar, amb mancances substancials. És la crònica d'un fracàs anunciat. Destacats membres de Convergència i Unió en privat també opinen el mateix: opinen que els consells comarcals no van. Avui els brindem, doncs, una oportunitat d'or de dir-ho en públic des de la qualificada tribuna d'aquest Parlament.

En definitiva, què ha passat des de la seva constitució? Sintetitzaré en cinc punts només alguns aspectes que em semblen significatius:

Primer, el grau de consolidació de les comarques és enormement desigual, i és a les àrees metropolitanes i a la franja costanera -entesa en el seu sentit més ampli- on el procés fa aigües de

forma més evident. Els consells tenen més arrelament a les comarques on ja hi havia experiències clares de mancomunació.

Segon, els consells comarcals pateixen un agudíssim dèficit de representativitat. Per dues causes fonamentals: una, els centenars de municipis que no hi tenen representació directa. És a dir, no hi tenen ni veu ni vot. Es tracta d'un autèntic perdigó a l'ala del model comarcal imposat. I, l'altra, el règim electoral, un règim electoral clarament decantat a favor d'una força política, Convergència i Unió, en detriment de les altres. És un sistema electoral no democràtic, i ens sentim plenament legitimats per dir que a Catalunya cal, en aquesta qüestió -també en altres, però en aquesta qüestió que avui estem debatent-, un autèntic impuls democràtic.

Dos exemples ho ajudaran a comprendre. Malgrat que els socialistes -però podria ser una altra força política qualsevol- han vençut en totes les eleccions muni-

cipals catalanes des del restabliment de la democràcia fins ara, el sistema electoral previst i imposat a la Llei 6/87 genera un resultat espectacular. Dels quaranta-un consells comarcals, trenta-vuit són de Convergència i Unió: és un rècord que molt bé podria figurar en el llibre de rècords del Guinness.

L'altre exemple el trobem a l'Alta Ribagorça, la comarca més petita en nombre de població de Catalunya: només tres municipis. El Pont de Suert i Vilaller, un de gran i un altre de mitjà, apleguen el vuitanta per cent de la població; Barruera, un de petit, el 20%. El PSC venç als dos primers; Convergència i Unió guanya en el petit. Per aplicació de l'ínclit sistema electoral, la cap de l'oposició a l'ajuntament del Pont de Suert és la presidenta del Consell Comarcal. ¿S'imaginem com pot funcionar una comarca, així? Senzillament, no pot funcionar.

Tercer. Les comarques no han servit per descentralitzar la Ge-

Els consells comarcals
pateixen
un agudíssim dèficit
de representativitat

després

consells comarcals

neralitat. La gran marginalitat de les competències transferides per la Generalitat ha propiciat una tendència perillosa que, la veritat, ha encès un llum vermell que ens ha alarmat. Em refereixo als intents d'apoderament per part dels consells comarcals d'algunes competències municipals, la qual cosa està provocant un nou afebliment dels municipis, ja prou menystinguts en relació amb les altres administracions públiques.

Quart. És palesa la demostració que *la comarca no té capacitat per resoldre els principals problemes de gestió dels municipis mitjans i grans*: creixement urbà, residus, aigua, etc. Per tant, el seu camp natural és la col·laboració amb els ajuntaments petits i, si vostès ho volen, la supramunicipalitat, la coordinació intermunicipal.

Cinquè. *Hi ha una conflictivitat latent, de vegades molt explícita, entre els ajuntaments i els consells comarcals*, motivada essencialment per tres raons: la desviació a les comarques de subvencions de la Generalitat, destinades abans als ajuntaments; l'atribució a les comarques de funcions de supervisió de l'activitat municipal -i això és molt greu-; i les polítiques comarcals adreçades de vegades directament als ciutadans, sense intervenció i sense coneixement dels municipis.

Cal entrar en una nova etapa

Per tant, es pot concloure que la inserció dels consells comarcals en l'entramat polític-administratiu del nostre país no és en absolut satisfactòria, i que cal un cop de timó, l'entrada en una nova etapa que el Partit Socialista voldria participada i consensuada per tot el ventall polític representat en aquesta cambra.

Partim de la consideració que l'existència de gairebé mil municipis a Catalunya -entre els quals, com vostès saben, més de vuit-cents no arriben als cinc mil habitants- fa convenient l'establiment

d'un ens local intermedi, d'una banda, i que cal atribuir una clara vocació de representació política del ciutadà a nivell municipal i de la Generalitat, i, en canvi, de caràcter prestacional a les comarques, les diputacions i les entitats metropolitanes. Doncs bé: si no es vol embolicar la troca, si es vol, en realitat, clarificar l'entrellat administratiu, cal que ens preguntem quines característiques haurien de tenir els consells comarcals per ocupar sense reticències ni entrebancs un lloc positiu dins de l'administració pública.

Per dir-ho, senyores i senyors diputats, ras i curt -m'entendran perfectament, i també els ciutadans-: els consells comarcals haurien d'ésser democràtics i representatius, consensuats, àgils, desburocratitzats, despolititzats i sinèrgics. No els calen ni escuts ni himnes ni caps de protocol.

L'alternativa

Per atènyer aquest model, caldran doncs diversos canvis. Primer: atansar al màxim possible el sistema electoral vigent a la regla d'ordemocràticad' "un home, una dona, un vot". Proposem, en aquesta direcció, que s'apliqui la Llei d'Hondt als resultats electorals dels partits i coalicions en el conjunt de la comarca. ¿S'imaginen què passaria si les lleis electorals municipals o autonòmiques fossin imposades per un sol partit o una coalició, sense l'aquiescència dels altres? La democràcia, sense acceptació de les regles del joc per part de tothom, és literalment impossible.

Segon, la creació del consell d'alcaldes com a òrgan del consell comarcal possibilita -ara sí- la representació de tots i cadascun dels municipis. És elemental. Si un ajuntament no està representat al consell comarcal, com se li poden aplicar polítiques en la definició de les quals no ha pogut intervenir?

Tercer, el president ha de tenir la condició d'alcalde. Ha de ser

El mapa comarcal de Catalunya s'ha s'adequar a la realitat, i no a l'inrevés

president de la comarca una persona que hagi guanyat les eleccions municipals a les quals s'ha presentat, no la persona que les hagi perdut. Sembla de tota lògica: si no, estem intruduint un element greu de perversió, sense precedents, del sistema democràtic.

Quart, la potenciació de la funció bàsica dels consells comarcals, de cooperació amb els ajuntaments, implica que la finestreta de relació amb els ciutadans no sigui altra que la municipal. Només excepcionalment, els consells comarcals han de relacionar-se directament amb els ciutadans, quan així ho requereixin els serveis que, amb el vist-i-plau municipal, els hagin estat formalment atribuïts.

Cinquè, cal dessacralitzar el mapa comarcal, pràcticament el mateix que el de 1936, només amb tres altes -el Pla de l'Estany, el Pla d'Urgell i l'Alta Ribagorça-, mentre que la mutació demogràfica, socio-econòmica i física del Principat ha estat profunda.

Fa poques setmanes, he assistit incrèdul però els asseguro que impertèrrit, com a membre de la comissió de Delimitació Territorial, en representació de la Federació de Municipis de Catalunya, al vot negatiu dels membres del govern de la Generalitat i també de l'Associació Catalana de Municipis a la legítima sol·licitud d'un municipi -Caldes de Malavella- que volia passar d'una comarca a

una altra que li interessa més: de la Selva al Gironès. Doncs, no els deixen triar. És força inconcebible. L'afirmació que ara els faré és contundent i jo crec que hi han d'estar d'acord: el mapa comarcal de Catalunya s'ha d'adequar a la realitat, i no a l'inrevés. Ja recorden que l'enquesta dels ajuntaments sobre l'adscripció a una comarca es va fer durant el mes d'agost -no diré amb nocturnitat, però sí amb traïdoria.

Sisè, les eventuales delegacions o transferències de la Generalitat a les comarques han de tenir contingut més prestacional que polític o representatiu, i mai no han d'anar en detriment dels ajuntaments amb capacitat de gestionar-les pel seu compte. Em sembla que aquest axioma no necessita cap demostració.

Setè, la geometria competencial comarcal ha de ser variable. Es comprèn fàcilment que no té les mateixes necessitats ni capacitat de gestió una comarca de 3.500 habitants que una altra que en tingui un milió.

Senyores i senyors diputats, el Partit Socialista vol fer, amb la presentació de la present proposició de llei, una aportació positiva a l'improrrogable diàleg entre les forces polítiques sobre el disseny d'un ens local que ha de poder ser acceptat lliurement per tothom i que s'ha d'inserir còmodament en l'edifici polític-administratiu del país. En aquest sentit, el nostre grup està obert als suggeriments dels altres grups parlamentaris i els agraeix, d'avançada, el seu vot positiu a la presa en consideració. No cal dir que la responsabilitat de Convergència i Unió en aquesta qüestió, de considerable abast polític, és molt gran. Confiem que els diputats de la majoria facin, aquesta vegada, un bon ús de la majoria absoluta.

JOAN GANYET I SOLÉ

(il·lustració treta de "Catalunya Municipal")

Una iniciativa socialista

La regulació de les parelles de fet

Fa poques setmanes, el Parlament de Catalunya va debatre una proposició de llei del grup socialista que havia de permetre que els nous nuclis convivencials alternatius a la família matrimonial fossin regulats pel Dret Civil de Catalunya. No era pas una proposició de llei que naixia del buit, tot al contrari: des de l'any 1987 s'hi venia treballant. Concretament, i des de les primeres modificacions de la Compilació del Dret Civil de Catalunya, aquesta qüestió ha estat present al nostre Parlament com a mínim tres vegades: successió intestada (1987), Codi de Successions (1991) i, darrerament, en la Llei reguladora de les relacions patrimonials entre cònjuges (1993).

Avui, a l'any 1994, hi ha un ampli consens a les societats europees sobre la necessitat de regular jurídicament les relacions de les parelles de fet: qualsevol enquesta dona resultats molt alts en les respostes afirmatives a aquesta qüestió, la major part de legislacions europees estan treballant en aquesta direcció i tenim també una part important de la doctrina jurídica que es mostra partidària de trobar-hi solucions.

Però, el que és més important, aquesta és una pràctica habitual en diferents sectors de la nostra societat, i no solament en els sectors més joves. Podríem dir clarament que ja no forma part de la marginalitat, sinó de la normalitat. Fins i tot podríem dir que, si bé la divisió dreta/esquerra al voltant de la regulació de les parelles de fet ha estat una constant i encara continua sent-ho, aquesta realitat cada dia és més transversal, afecta tota la societat, totes les classes socials.

Dues qüestions a debatre

Quan discutim sobre la regulació de les parelles de fet, es plantegen inexorablement dues grans qüestions: d'una banda, la pregunta de *per què reconèixer drets a qui decideix de conviure, però es nega en canvi a formalitzar la seva relació?*; de l'altra, l'afirmació que diu que *la regulació de*

Aquesta vegada, i a diferència de les altres -en què volíem regular aspectes parcials dels drets i obligacions de les parelles de fet-, proposàvem una regulació més global, que permetés abordar el tema amb profunditat. Tanmateix, la proposta no va prosperar al Parlament de Catalunya, a causa del rebuig de la majoria. Però no gaire més tard, exactament el dia 29 de novembre, el Congrés de Diputats aprovava d'instar el govern a elaborar un projecte de llei que regulés aquesta matèria per al conjunt de l'Estat. També en aquest cas, la proposició no de llei era una iniciativa del grup socialista.

Hem passat
d'una societat
de famílies
a una societat
d'individus

les parelles de fet és el primer pas que portarà a la "destrucció" del matrimoni i posteriorment a la de la família mateixa.

La resposta al primer dels interrogants és prou clara: perquè abans hi havia la necessitat que la unió privada fos pública. Aquesta necessitat de publicitat ha estat substituïda, avui, per la necessitat de privacitat: per tal de sentir-te compromès amb la teva parella desitges que la teva unió privada

es faci no pública, és a dir, i a l'inrevés d'abans, cal que sigui íntima, més privada encara.

I per què s'ha produït aquest canvi que ha determinat la preferència per la unió "no formal"? En realitat, ens trobem davant d'una mutació social i, amb el procés de modernització, hem passat d'una societat de famílies -en la qual els drets s'atribuïen al llinatge familiar, encara que el seu titular fos el cap de casa- a una socie-

No existeix la família, sinó famílies, formades d'acord amb models diferents

tat d'individus, en la qual els drets pertanyen a cada membre personal i ja no al grup familiar.

La causa d'aquest canvi tan transcendental ha estat *la modificació de l'estructura de la propietat*-cada vegada queden menys famílies que disposin de patrimoni per transmetre a la seva descendència- i, sobretot, *la creixent salarització del treball personal, inclòs el de les dones*.

Perquè, en definitiva, el que s'està produint és una difuminació dels límits entre legitimitat i il·legitimitat, i més que parlar de la "desinstitucionalització" del matrimoni, seria més correcte pensar en un procés de "desmonopolització".

Un model diferent de família

La segona qüestió a abordar, tal com hem vist, és la que fa referència a la família. És obvi que la família tradicional està evolucionant i està deixant enrere la seva identitat d'institució social primària i universal. Al mateix temps està essent substituïda per un concepte més flexible i multiforme de noves relacions entre persones.

Sens dubte, les possibilitats de realització són més grans quan l'individu, d'acord amb els seus desitjos i circumstàncies, elegeix lliurement el seu propi tipus de relació i no se sent forçat a viure dintre d'un model rígid de convivència.

Cada dia és més important poder concebre noves relacions personals com una elecció deliberada entre una àmplia gamma d'opcions vàlides i legítimes de tracte en la intimitat de la llar. Les noves llars, en definitiva, no signifiquen la mort de la família sinó el seu renaixement.

La millor prova d'aquest renaixement familiar seria el fet que les parelles considerades anteriorment "no formals" i que rebutjaven el matrimoni per raons ideològiques, de consciència o d'orientació sexual s'estan decidint cada vegada més a reivindicar el seu ple dret legítim a considerar-se "famílies" en peu d'igualtat respecte a les parelles ja formalitzades.

De tota manera, podríem parlar clarament que no existeix *la família*, sinó *famílies*, formades d'acord amb models diferents i que no totes tenen actualment trajectuació en el món jurídic.

I és que la família no és un producte natural, sinó cultural, i les diverses cultures porten a la creació d'un model no uniforme, de forma que en una societat concreta, en un moment històric, existeixen diversos tipus de família.

Sobre la constitucionalitat

Una darrera qüestió voldria abordar, i és la que planteja la constitucionalitat d'aquesta regulació. Al nostre entendre, ni des del punt de vista constitucional ni des

de l'estatutari no hi ha cap dificultat per legislar sobre les parelles de fet.

En aquest sentit, convé de recordar que l'article 39 de la Constitució parla de la protecció de la família, però no estableix cap distinció entre l'origen matrimonial o no d'aquesta institució.

El fet és que les unions de les parelles de fet, ja produeixen determinats efectes jurídics: en les adopcions en la tutela, en el dret d'asil, en la nova llei d'arrendaments urbans...

D'altra banda, els models de vida i de convivència no són homogenis, no existeix un únic codi de conducta personal i, en conseqüència, no es pot imposar a tots els ciutadans una única forma de família, basada en el matrimoni. I això per molts motius, però sobretot per un que assenyala l'article 14 de la Constitució: *la igualtat de tots els ciutadans davant la llei és un dret fonamental*, sense que pugui prevaldre discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

En una direcció equivalent, l'article 8 de l'Estatut d'Autonomia atribueix a la Generalitat l'obligació de promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què aquest s'integra siguin reals i efectives.

La proposta socialista

La proposició de llei reguladora de les parelles de fet, presentada pel grup socialista davant el Parlament, estableix drets i obligacions sobre l'habitatge, la successió intestada, la quarta viudal, les despeses convivencials, la transmis-

sió de béns i drets... Definia en la parella de fet la necessitat de *convivència* (estabilitat), amb un període mínim de *dos anys* o durant un temps inferior si existeixen fills comuns o n'han adoptat durant la dita relació. D'altra banda, *no establiria distinció de sexe* i, finalment, *per acreditar la convivència* podia fer-se per qualsevol mitjà admès en dret, inclosa la inscripció en qualsevol registre públic creat a tal efecte.

Aquesta proposta, que tenia molt a veure amb el dret a la diferència, amb el pluralisme personal i social, va ser rebutjada per la majoria conservadora que governa a Catalunya. El grup de CiU, doncs, no va estar a l'altura del nostre temps.

JOAN M. ABELLÓ I ALFONSO

Sobre les causes que la poden generar

La violència en els menors

El Parlament de Catalunya va aprovar per unanimitat, el propassat dia 5 d'octubre, la creació d'una comissió d'estudi sobre les causes que generen la violència infantil. Aquesta iniciativa del nostre grup parlamentari partia, d'una banda, de la inquietud que ens van generar determinats actes violents comesos per menors, molt especialment el lamentable doble homicidi de Sant Pere de Vilamajor, i de l'altra, del sensacionalisme amb què varen ésser tractats per determinats mitjans de comunicació.

No voldríem que s'interpretés que, amb aquesta proposta, volem establir associacions entre menors-joves i delinqüència. Partim de la constatació de fets que són aïllats en el context en què ens movem, i que com a tals s'han d'analitzar, per aprofundir en les causes que generen aquests tipus de conductes i per evitar dintre de les nostres possibilitats que els menors siguin víctimes del món dels adults i que, com a conseqüència i per reacció, puguin esdevenir uns agressors.

Diuen els experts que s'ha d'ésser molt objectiu en la lectura dels fenòmens violents comesos per menors, per evitar que es generalitzin els fets i que, a continuació, es creïn actituds reactives entre els joves i els adults, actituds que poden portar en ocasions a formes de relació agressiva.

El fenomen de la violència s'ha d'explicar més que no pas descriure'l, però hi ha constatacions que ens poden ajudar a aproximar-nos a la realitat. A tal efecte no podem deixar de considerar un informe sobre l'evolució de la delinqüència de menors a la província de Barcelona, realitzat per la policia de menors del govern civil GRUME. Aquest informe ens dona a conèixer unes dades que, malgrat que poden tenir un valor més simbòlic que no pas científic, ens alerten en canvi sobre noves possibles situacions.

La mostra és de 1.487 menors detinguts en el primer semestre de 1994 a la província de Barcelona. Se'n dedueixen quatre tendències preocupants:

1. L'increment de delictes co-

mesos majoritàriament contra la propietat fou d'un 24%, comparant el primer semestre del 1993 i 1994.

2. Els actes delictius són cada vegada més agressius: robatoris amb violència, lesions, actes vandàlics, agressions sexuals.

3. Cada vegada són més joves els menors que delinqueixen. En un 91% de la mostra, l'edat mitjana és de 14-15 anys, però s'observa ja un increment de delictes en menors de 12-13 anys, que entre 1991/1993 ha estat d'un 43%.

4. L'increment de la victimització dels menors, produïda per maltractaments, agressions sexuals, etc.

D'altra banda, també volem considerar algunes dades de la investigació realitzada pels sociòlegs Negre i Sabater¹, relacionant els menors i la justícia. Sobre una mostra de 994 escolars barcelonins d'entre dotze i disset anys, ens diuen que un 35% d'aquests nois i noies es confessava autor d'algun delictes, encara que només un 22% havien estat detinguts i un 1,59% havien passat pels tribunals.

Com dèiem al principi, la comissió d'estudi que ha creat el Parlament tindrà com a objectiu descriure les causes que motiven la violència, qüestió que d'antuvi sabem que no és fàcil, per la complexitat de la nostra societat i de la multitud de problemes vinculats al creixement i l'educació dels menors. Entre ells en trobem uns d'arrel més estructural, com ara aquests: la crisi econòmica, que ha provocat una dualització de la societat i ha gene-

rat més pobresa per a determinades capes socials; la influència de valors socials fonamentats en la possessió de béns; el consum desenfrenat; i la violència en els mitjans de comunicació, entre d'altres.

Hi ha també d'altres factors més vinculats a la vida quotidiana, com aquella estructura familiar que, a causa de patologies diverses, no pot oferir un model positiu per a la identificació personal del nen, o també l'escola i el fracàs escolar, l'entorn social del barri, etc.

I, finalment, hi ha els factors més culturals i ideològics, dels quals són portadors els mitjans de comunicació. La polèmica sobre la influència dels programes televisius -per a bé i per a mal- està oberta des de fa temps.

Així, per exemple, un estudi de l'Associació Espanyola de Pediatria denunciava que un infant pot arribar a veure 12.000 actes violents en un any. Un altre treball fet per l'Associació de Telespectadors i Radiooients² és més esfereïdor, ja que que incrementa aquesta xifra i afirma que els telespectadors d'entre dos i cinc anys passen unes 25-30 hores setmanals davant del televisor, no sempre en la franja horària infantil: en una setmana

poden contemplar 700 assassinats i un miler de baralles.

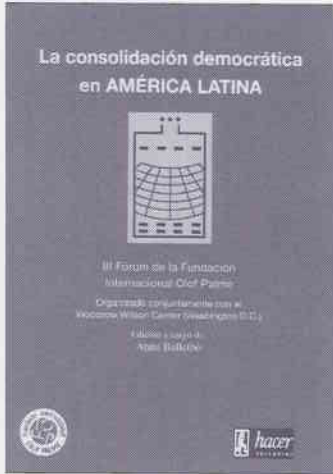
Tots aquests factors hauran de ser analitzats, tal com dèiem al principi, amb molta objectivitat per evitar generalitzacions i conèixer com aquesta amalgama de circumstàncies influeix en les persones grans i petites i les seves consciències, així com per veure si es relacionen amb posterioritat amb determinades conductes agressives o delictives.

La comissió d'estudi parlamentària té, doncs, un interessant treball a fer perquè, tal com deia el psiquiatra Rojas Marcos, "la delinqüència infantil no és casual ni és incontrolable ni és inevitable; es pot contenir, perquè molts dels factors que contribueixen a la seva existència estan a les nostres mans". Els socialistes n'estem convençuts.

ROSA BARENYS I MARTORELL

¹ "Els Menors i la Justícia". Estudi Sociològic. Pere Negre i Juli Sabater. Editorial Itacer (Barcelona).

² Article sobre "La televisió: àngel de la guarda o dimoni", de Manuel Cusachs i Corredor. Revista "Capçalera", del Col·legi de Periodistes, núm. 48 (gener 1994).

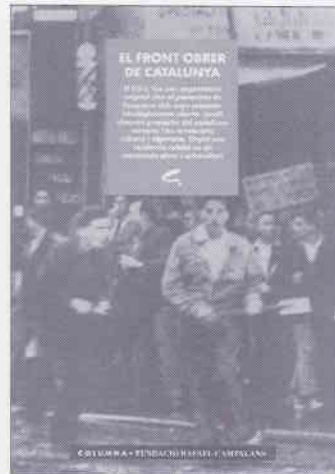

LA CONSOLIDACIÓN DEMOCRÁTICA EN AMÉRICA LATINA
 Edit. Anna Balletbò
 295 pàgines
 Editorial Hacer - Fundació Internacional Olof Palme
 Barcelona, 1994

Aquest llibre transcriu els textos que van ser aportats al III Fòrum que va organitzar l'any passat la Fundació Internacional Olof Palme, amb la col·laboració del Woodrow Wilson Center.

El fet és que, per primera vegada a la història, la majoria d'aquests països tenen governs civils elegits amb mètodes democràtics, tot i que això, dissortadament, no suposa pas una garantia de futur democràtic per a aquests països. D'altra banda, i per dessota de les estructures polítiques, hi subsisteix un entorn enorme condicionat pel deute econòmic, per la misèria i per la injustícia social, és a dir, per aquells factors que tradicionalment han propiciat sistemes de govern autoritaris. Per això, sembla clar que no es consolidaran les democràcies si no es produeix, simultàniament, una distribució justa de la riquesa i si no arriba de l'exterior una ajuda efectiva.

La simple enumeració dels diversos capítols del llibre permeten copsar-ne l'interès. La primera part està dedicada a "La transició a la democràcia a Llatinoamèrica"; la segona es titula "Perspectiva llatinoamericana i nou ordre internacional"; la tercera "Els problemes del desenvolupament econòmic i les seves conseqüències"; i la quarta "Dificultats del procés democràtic". Els ponents -i per tant els autors d'aquest llibre- són especialistes vinguts d'arreu del món.

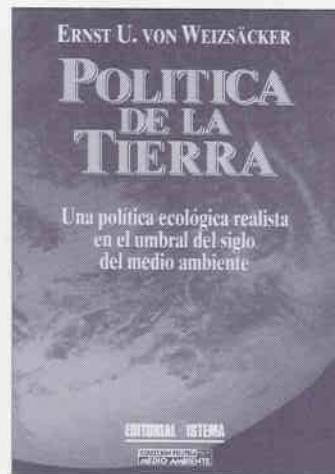
EL FRONT OBRER DE CATALUNYA
 Introd. de José L. Marfín Ramos
 110 pàgines
 Fundació Rafael Campalans
 Barcelona, 1994

A poc a poc, la fundació Rafael Campalans ens va dotant de materials que poden ajudar a completar la història de totes aquelles organitzacions que un dia van confluïr en el procés d'unitat de tots els socialistes de Catalunya. Una d'aquestes experiències de l'esquerra no comunista durant el franquisme fou desenvolupada pels militants del Front Obrer de Catalunya.

Tal com diu aquest llibre, "el F.O.C. fou una organització original dins el panorama de l'esquerra dels anys seixanta. Ideològicament oberta, recollí diverses propostes del socialisme europeu i les revolucions cubana i algeriana. Tingué una incidència cabdal en els moviments obrer i universitari". En acabar la dècada dels seixantes, el F.O.C. s'autoliquidà i els seus militants es dispersaren. Una part significativa d'ells van ésser un component actiu en el procés que, des de Convergència Socialista, va acabar en la constitució del PSC.

Aquest llibre publica la documentació que correspon a les conferències del F.O.C., així com també la seva reunió congressual. Els documents han estat transcrits amb les limitacions i mutilacions de l'estat en què han estat conservats fins avui.

En definitiva, es tracta d'una publicació anàloga a la que va fer la Fundació Rafael Campalans amb la documentació dels consells de coordinació del Moviment Socialista de Catalunya entre 1945 i 1965. Així es van afegint peces d'una història que encara té, malauradament, molts capítols incomplets.

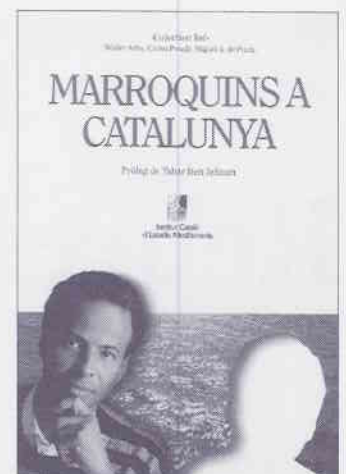

POLÍTICA DE LA TIERRA.
 UNA POLÍTICA ECOLÓGICA REALISTA EN EL UMBRAL DEL SIGLO DEL MEDIO AMBIENTE
 ERNST U. VON WEIZSÄCKER
 305 pàgines
 Editorial Sistema
 Madrid, 1993

És natural que els temes ecològics ocupin cada vegada més l'interès del món editorial. Avui, sortosament, comencem a disposar d'una bibliografia realment extensa, que ens arriba de tot el món amb una relativa rapidesa.

El llibre que comentem és una visió suggestiva d'un fenomen tan important en aquest final de segle com ho és l'ecologia. Es tracta, concretament, d'una reflexió sobre els intents que s'han fet fins ara per canviar el rumb del procés de degradació de la natura. La novetat rau en la voluntat expressa de l'autor d'aproximar-se al problema amb un enfocament metodològic rigorós i diferent, realista, que estengui ponts damunt algunes de les contradiccions que avui existeixen entre els desigs individuals, les polítiques dels estats i les necessitats globals.

De les quatre parts que l'integren, la primera repassa les polítiques clàssiques del medi ambient dutes a terme en el passat pels països industrialitzats, particularment la Comunitat Europea. La segona parla d'unes "àrees crítiques" de la política del medi ambient: l'energia i les primeres matèries, l'agricultura, el trànsit, la diversitat biològica i el Tercer Món. La tercera aborda els aspectes realistes d'una política del medi ambient, tals com els preus, els costos ecològics, l'impost del medi ambient, etc. I, finalment, la quarta part proposa un nou model de benestar, en el qual el desenvolupament de la ciència i la tecnologia, el treball i la cultura estiguin orientats a la protecció del medi ambient.

MARROQUINS A CATALUNYA
 Colectivo Ióé i d'altres
 Pròleg de Tahar Ben Jelloun
 352 pàgines
 Institut Català d'Estudis Mediterranis
 Barcelona, 1994

Una dada ben simple il·lustra l'interès i l'actualitat d'aquest llibre: la colònia estrangera més nombrosa en el conjunt de Catalunya prové del regne del Marroc i, a més, és la que ha crescut més en els darrers anys.

El llibre, elaborat pel col·lectiu de sociòlegs IOÉ i encarregat i supervisat per l'Institut Català d'Estudis Mediterranis, ofereix una panoràmica actual de la situació dels més de 20.000 immigrants marroquins que viuen a Catalunya en situació legal. L'obra ofereix una aproximació qualitativa a la trajectòria personal i familiar dels migrants a partir d'una sèrie d'entrevistes en profunditat a tres col·lectius: els immigrants de primera generació, que van arribar aquí durant els anys seixantes i setantes; els immigrants de segona generació, nascuts a Catalunya o que van arribar-hi de petits; i els immigrants recents, amb més de tres anys de residència.

D'altra banda, l'estudi es completa amb un recorregut històric, geogràfic, econòmic i socio-polític sobre el Marroc, sobre el context d'arribada de la migració marroquina al nostre país i sobre les relacions històriques i actuals entre Catalunya i el Magreb.

Es tracta, doncs, d'una aportació prou completa i francament interessant, que afegirà coneixements i informació molt necessaris a una realitat complexa i delicada. Una realitat que, certament, ha obert una variant relativament nova a la llarga tradició catalana de recepció i integració de persones nascudes fora del país.

Crònica parlamentària de les Corts

Reprendre la iniciativa política

El primer període de sessions de les Corts Generals de 1994 acabava dibuixant un panorama polític de perspectives molt negatives. El primer semestre de l'any va encadenar esdeveniments i situacions que deixaven en molt mala posició el govern i el grup socialista, i de manera més general el conjunt del Partit Socialista.

Els afers de corrupció política, amb les conseqüents assumpcions de responsabilitats polítiques, la manca de percepció d'una recuperació que tot just s'albirava, el trencament del diàleg amb l'oposició per tal d'impulsar reformes institucionals i cobrir les vacants d'alguns òrgans, van ser alguns dels principals elements que varen marcar un període que culminava amb els resultats de les eleccions al Parlament Europeu, resultats que van donar la victòria al Partit Popular en el conjunt d'Espanya i a CiU a Catalunya.

En aquestes circumstàncies semblava difícil reprendre la iniciativa política i no deixar-se endur per una anàlisi política precipitada i poc serena. Cal recordar només les innombrables veus que es van alçar, dins i fora dels rengles del mateix Partit Socialista, demanant des de la presentació d'una qüestió de confiança, fins a una àmplia remodelació del govern, o la incansable demanda del PP perquè es dissolguessin les cambres parlamentàries.

Això s'ha acompanyat amb la consolidació de la recuperació econòmica, que ha començat a donar ja els seus fruits i que ja no és negada per ningú; amb la reedició de l'acord pressupostari per a 1995 amb CiU i PNB que trenca les incerteses en la situació política i econòmica; amb la conclusió positiva d'un conjunt de propostes per tal de poder cobrir les vacants d'algunes institucions importants com el Defensor del Poble o el Consell General del Poder Judicial; o amb l'aprovació definitiva de lleis de transcendència social com la Llei d'Arrendaments Urbans.

Encara que els resultats a les eleccions del Parlament Basc no han estat gaire positius per a l'encara tendre projecte del nou PSE, no es pot negar que s'ha produït una represa de la iniciativa política que, havent començat en l'actual període de sessions, ens ha de permetre d'arribar a les eleccions municipals del maig de 1995 en molt millors condicions.

L'oposició parlamentària, especialment el PP, amb la no gens menyspreable ajuda d'algun mitjà de comunicació, es veu obligada a reiterar l'ofensiva política que tants bons fruits sembla donar-li, reincidint en els temes i qüestions que la mateixa dinàmica dels fets ha anat deixant obsolets o inventant noves línies d'atac en la mateixa direcció. Qualsevol escàndol econòmic o financer -vegi's si no el cas de la Rosas- intenta projectar sobre les responsabilitats polítiques i de govern del Partit Socialista.

Sembla clar que només el manteniment de la iniciativa política, en el terreny dels instruments que consolidin la recuperació econòmica, de l'impuls d'aprofundiment de la democràcia, de consolidació i avenç del procés autonòmic en una perspectiva federalista, i l'impuls municipalista que culminin en el Pacte Local, poden anar capgirant en un sentit positiu la situació política d'un govern i un projecte, el socialista, que ha ofert un balanç fins ara ben positiu, i que ha de continuar essent el punt de referència principal d'una política de progrés renovada en els seus continguts i en la seva empena.

JOAN MARCET I MORERA

La represa de l'activitat política ens ha mostrat un nou impuls en la iniciativa

Malgrat això, la represa de l'activitat política, a partir del mes de setembre, ens ha mostrat un nou impuls en la iniciativa política, encapçalat pel president del govern.

Una més ampla presència política del mateix Felipe González, al Congrés i al Senat, als mitjans de comunicació i a la societat en general, ha estat la mostra externa d'aquesta voluntat de garantir una transmissió efectiva als ciutadans de la tasca de govern i de l'acció política més general del Partit Socialista.

Endavant

Director: Antoni Dalmau
Consell de Redacció: Jordi Font, Arseni Gibert, Miquel Iceta, Rosa Martí, Jaume Sobrequès, Xavier Soto

Producció: Jordi Serra
Edita: Partit dels Socialistes de Catalunya
Nicaragua, 75-77. 08029 Barcelona
Dipòsit Legal: B-37.364-1987